

Afdeling: Sociaal Domein
Behandelaar: Feteris, Dianne
Telefoonnummer:

Voorstelnr. 1238
Barneveld,
Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

☒ Ter kennisname naar de raad
Nummer beleidsproduct:

☐ Op overzicht Bestaand beleid (website)

Onderwerp: **evaluatie en vervolg reiskoffer**

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met de structurele inzet van de Reiskoffer binnen het leerlingenvervoer als instrument om zelfstandig te leren reizen.
2. In te stemmen met de raadsmemo 'evaluatie reiskoffer' en deze ter kennisname naar de raad te sturen.

1. Inleiding

Voor veel mensen is zelfstandig reizen van het ene adres naar het andere adres een vanzelfsprekendheid. Er zijn echter ook mensen die het moeilijk vinden om dit zelfstandig te doen. Vaak is het onbekendheid of onzekerheid, maar zelfstandig kunnen reizen maakt de wereld ineens een stuk groter. Hierdoor ben je niet meer afhankelijk van anderen om je te ondersteunen. Zelfstandigheid geeft meer zelfvertrouwen en deelname aan het sociaal verkeer maakt dat je (meer) zelfstandig mee kan doen in de maatschappij. Om kinderen in het leerlingenvervoer deze mogelijkheid te bieden zijn we in november 2018 gestart met een pilot van de Reiskoffer. De Reiskoffer biedt verschillende reis- ondersteunende producten, waarmee kinderen leren zelfstandig te reizen. Deze pilot met een looptijd van 2 jaar had als doel om ondersteuning te bieden aan ongeveer 20 reizigers.

Uit de pilot van de Reiskoffer blijkt dat, ondanks dat de resultaten in aantallen niet heel groots of spectaculair zijn deze wel zeker een belangrijke bijdrage levert in het totaal aanbod voor de kinderen die voor start van deze pilot afhankelijk waren van aangepast vervoer. De kinderen die hebben deelgenomen en nog deelnemen hebben hun leefwereld vergroot en daarmee zelfstandigheid in de maatschappij vergroot. De ervaring van de kinderen en ouders zijn positief over het behaalde resultaat. De kinderen die het traject succesvol doorlopen hebben maken geen gebruik meer van het aangepaste vervoer.

2. Beoogd effect

a) Meetbaar effect

Door inzet van de reiskoffer wordt het kinderen die nu of in de nabije toekomst gebruik maken van aangepast vervoer en die daar de potentie toe hebben, geleerd om zelfstandig te reizen. Het effect is meetbaar via een afname van kinderen die nu gebruikmaken van aangepast (taxi)vervoer. Na een jaar reist 75% van de deelnemers niet meer met het aangepaste (taxi)vervoer.

b) Maatschappelijk effect

De reiskoffer draagt bij aan het zoveel mogelijk stimuleren van de zelfredzaamheid en ontwikkelen van eigen potentieel.

3. Argumenten

3.1 Zelf reizen vergroot de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van deelnemers.

De reiskoffer draagt bij aan het zelfvertrouwen, zelfbeeld en sociale activiteit van de deelnemers en is erop gericht dat zij uiteindelijk zelfstandig gaan reizen met het openbaar vervoer (OV), de fiets, of een combinatie daarvan. De reiskoffer heeft in de pilotfase al een belangrijke bijdrage geleverd in het totaal aanbod voor de kinderen die eerder afhankelijk waren van aangepast vervoer.

3.2 Zelfstandig reizen levert een besparing op in het leerlingenvervoer

Bij het succesvol afronden van het traject van de reiskoffer maken de kinderen geen gebruik meer van het aangepast vervoer. Voor de kinderen die het traject reeds succesvol hebben afgerond levert dit bij deze kinderen reeds een besparing op van € 40.000.

4. Kanttekeningen

4.1 Niet alle mensen zullen zelfstandig leren reizen.

De mate waarin mensen in staat zijn om zelfstandig te reizen is afhankelijk van verschillende factoren. Denk aan de aard van de beperking die iemand heeft, de wijze waarop hij of zij hier mee om gaat (zelfredzaamheid) en de mate waarin iemand wordt ondersteund/gestimuleerd vanuit het eigen sociale netwerk. Dit betekent, dat het in de praktijk voor kan komen, dat mensen ervoor kiezen om deel te nemen en gaandeweg het traject toch besluiten om te stoppen. We zullen dan kijken wat de redenen zijn en kijken voor passende oplossingen.

4.2 Het hebben van voldoende vrijwilligers

In een aantal trajecten is het van essentieel belang om gebruik te kunnen maken van een ondersteuning/begeleider in het leerproces tot zelfstandig reizen. In de praktijk is het erg belangrijk om te kijken naar de directe ondersteuning vanuit het eigen sociale netwerk om dit samen op te pakken. Ook vanwege het gegeven dat vrijwilligers buiten het netwerk niet altijd direct voorhanden zijn.

5. Financiën

Bij het structureel aanbieden van de producten uit de reiskoffer gaan we op basis van de pilotfase en de intensivering op de bekendheid en het netwerk uit van maximaal 8 nieuwe deelnemers per jaar. De kosten van € 23.000 (afgerond) voor het zelfstandig leren reizen kunnen betaald worden uit het beschikbare structurele budget voor het leerlingenvervoer. Zoals eerder benoemd onder argumenten leverde de deelname van 5 leerlingen een besparing op van € 40.000 op jaarbasis.

Product	Aantal	Kosten begroot
Intake kosten	8	€ 1.456
GoOV	3	€ 2.496
Samen reizen met ... (incl. begeleidingskosten)	3	€ 6.657
Combi GoOV/SRM	2	€ 4.080
OV-kosten	5	€ 6.305*
Coördinatie		€ 1.875
Totaal inclusief BTW		€ 22.869

*De kosten van een OV zijn afhankelijk van de reis die de leerling maakt. De rekensom gaat uit van treintraject Barneveld – Ede à € 126,10 p.mnd (€ 1.261,00 per jaar).

6. Uitvoering

Planning:

Na besluitvorming volgt het definitief maken van de dienstverleningsovereenkomst van de reiskoffer.

Na besluitvorming zullen de aanbevelingen die genoemd zijn in de evaluatie omgezet worden naar een uitvoeringsplan.

Communicatie:

Voorlichting en informatievoorziening - Om ouders en scholen te informeren over de reiskoffer worden verschillende communicatiemiddelen ingezet. Zo wordt de informatie actief doorgezet naar de scholen, maar ook op de gemeentelijke website rondom leerlingenvervoer wordt informatie aangevuld over het zelfstandig leren reizen. Indien nodig, wordt informatie over de reiskoffer ook in printvorm beschikbaar gesteld.

Evaluatie/controle:

Jaarlijks wordt de reiskoffer geëvalueerd en daar waar nodig geoptimaliseerd en/of bijgesteld.

7. Bijlagen

1. Raadsmemo 'evaluatie en vervolg reiskoffer'

gemeente
Barneveld

Raadsmemo Evaluatie en vervolg reiskoffer

Datum: 5 februari 2021

Onderwerp: Evaluatie pilot reiskoffer en vervolg

Ter attentie van: De raad

Afzender: College van Burgemeester en Wethouders

Portefeuillehouder: P.J.T. van Daalen

Mail behandelaar d.feteris@barneveld.nl *Telefoonnummer*

Samenvatting

In de periode van 2018 - 2020 is de pilot reiskoffer ingezet om leerlingen in het leerlingenvervoer de mogelijkheid te bieden zelfstandig te leren reizen.

Doel

Middels deze memo informeren wij u over de resultaten van de pilot reiskoffer over de periode 2018-2020. Naast deze evaluatie wordt u ook geïnformeerd over het vervolg op de pilot.

Aanleiding

Voor veel mensen is zelfstandig reizen van het ene adres naar het andere adres een vanzelfsprekendheid. Er zijn echter ook mensen die het moeilijk vinden om dit zelfstandig te doen. Vaak is het onbekendheid of onzekerheid, maar zelfstandig kunnen reizen maakt de wereld ineens een stuk groter. Hierdoor ben je niet meer afhankelijk van anderen om je te ondersteunen. Zelfstandigheid geeft meer zelfvertrouwen en deelname aan het sociaal verkeer maakt dat je (meer) zelfstandig mee kan doen in de maatschappij. Om kinderen in het leerlingenvervoer deze mogelijkheid te bieden zijn we in november 2018 gestart met een pilot van de reiskoffer. De reiskoffer biedt verschillende reis- ondersteunende producten, waarmee kinderen leren zelfstandig te reizen. Deze pilot met een looptijd van 2 jaar had als doel om ondersteuning te bieden aan ongeveer 20 reizigers.

De reiskoffer

De reiskoffer kent verschillende producten. En afhankelijk van de situatie van het kind, worden de volgende producten ingezet:

1. Samen Reizen met...

Bij 'Samen Reizen met...' reizen enthousiaste getrainde vrijwilligers een aantal keer met leerlingen mee in het openbaar vervoer of met de fiets. Deze begeleiders reizen altijd in tweetallen met een klein groepje leerlingen mee en leren de kinderen gaandeweg hoe reizen in het openbaar vervoer werkt. Zo helpen ze de leerlingen met het instappen, inchecken, uitchecken, overstappen, de bus laten stoppen.

2. Buzz Buddy

De Buzz Buddy is een klein apparaat met zowel een telefoon- als een gps-verbinding. Met de Buzz Buddy kan het kind zelfstandig reizen met een 'noodknop' op zak. Als er hulp nodig is, kan het kind de noodknop gebruiken en bellen naar ouder(s) of verzorger(s), de woonvoorziening, school of de Hulplijn. Op de computer, via internet, kan het kind gevolgd worden tijdens zijn reis. De contactpersoon die in geval van nood wordt gebeld, kan zien waar het kind is en helpen als dat nodig is.

3. GoOV

De GoOV-app is er voor leerlingen die geen persoonlijke begeleiding nodig hebben. Deze smartphone-app ondersteunt leerlingen stap-voor-stap tijdens hun reis. GoOV begeleidt een leerling van deur tot deur en maakt via het mobiele netwerk gebruik van gps, een kaart, reisinformatie en een hulplijn. GoOV werkt daarmee als een soort TomTom voor het openbaar vervoer.

Het verloop van de pilot

De kinderen zijn allen aangemeld via de gespreksvoerders Onderwijs. In het eerste gesprek in het kader van een eventuele aanvraag voor leerlingenvervoer is de mogelijkheid voor de reiskoffer besproken en dat heeft bij 14 kinderen geleid tot een aanmelding bij de reiskoffer. Na aanmelding wordt in gezamenlijkheid met kind (en ouder) besloten welk product uit de reiskoffer het beste aansluit bij de behoefte en mogelijkheden van het kind. In een aantal gevallen heeft dit geleid tot het niet verder gaan in het traject. Deze kinderen zijn weer terug verwezen naar de gespreksvoerders Onderwijs. De aanmeldingen voor de reiskoffer zijn er met name in aanloop naar een nieuwe of hernieuwde aanvraag voor het leerlingenvervoer. Afhankelijk van het product is de periode van aanmelding tot afronding 1 tot 4 maanden. Wanneer het traject succesvol is afgerond ontvangt het kind een certificaat.

Op het moment dat er gekozen is voor Samen Reizen Met lopen we gedurende de pilot tegen het feit aan dat het lastig is om vrijwilligers te vinden voor de kinderen. Via Welzijn Barneveld, de scholen, maar ook de eigen netwerken is de weg ingestoken om vrijwilligers te werven. Wat de oorzaak is dat het lastig is vrijwilligers te vinden is kunnen we niet echt verklaren.

Resultaten van de pilot

Gedurende de looptijd van de pilot zijn er 14 kinderen aangemeld, waarvan 3 uiteindelijk niet zijn gestart en 1 kind vroegtijdig gestopt, vanwege het toch al zelfstandig kunnen reizen. De reiskoffer bleek uiteindelijk voor 3 van deze 14 kinderen op dit moment nog niet de juiste interventie of de omstandigheden waren er nog niet naar. Vijf kinderen hebben het traject inmiddels succesvol afgerond met een certificaat en kunnen zelfstandig of met ondersteuning reizen. Twee kinderen zijn nog bezig, 2 kinderen zitten nog in intakefase en 1 kind is klaar om te starten. Als gevolg van de Covid-19 maatregelen heeft het traject voor een aantal kinderen ook wat vertraging opgelopen.

Wanneer we kijken naar het soort product dat is ingezet bij deze kinderen zien we het volgende overzicht:

Product	Aantal
Go-OV	2
SRm.../Go-OV	3
SRm...	7

De reiskoffer heeft, ondanks dat de resultaten in aantallen niet heel groots of spectaculair zijn wel zeker een belangrijke bijdrage geleverd in het totaal aanbod voor de kinderen die voor start van deze pilot afhankelijk waren van aangepast vervoer. De kinderen die hebben deelgenomen en nog deelnemen hebben hun leefwereld vergroot en daarmee ook een stuk zelfstandigheid in de maatschappij

vergroot. De ervaring van de kinderen en ouders zijn positief over het behaalde resultaat.

***“Ik hoef nu minder vroeg van huis en hoef ook niet te wachten op de taxi op school. Ik kan gewoon zelf bepalen wanneer ik reis”, aldus een deelnemer.
‘Het is een fijn idee dat hij de hulplijn zou kunnen bellen wanneer dit nodig zou zijn. Ik heb er vertrouwen in dat hij zelfstandig reist”, aldus een ouder van een deelnemer.***

Deze kinderen en ouders zijn blij dat zij dit voortaan zelfstandig kunnen doen. Door deelname aan de reiskoffer zullen deze kinderen geen gebruik meer hoeven te maken van het aangepaste vervoer.

Als gevolg van een minder aantal deelnemers dan oorspronkelijk begroot, zijn de kosten (€ 24.200) daarmee ook lager uitgevallen dan begroot (€ 63.384). Desondanks levert het wel een besparing op in het leerlingenvervoer. De leerlingen die het traject succesvol hebben afgerond maken immers geen gebruik meer van het aangepaste vervoer. Hiermee is er ruim € 40.000 euro bespaard op het vervoer in het leerlingenvervoer.

Vervolg

De gemeente Barneveld wil, ook na deze pilot het zelfstandig(er) reizen blijven stimuleren en helpen mogelijk te maken. Het principe van zelf-samen- gemeente is ook hier van toepassing. Op ieder moment kunnen ouders en leerlingen met de gemeente in gesprek gaan over de mogelijkheden om zelfstandig te gaan (leren) reizen, maar ook zal het gesprek gaan over de rol die de ouder hierin zelf kan spelen. Ook de gemeente kan contact zoeken met ouders en leerlingen. Op basis van dit gesprek kan de reiskoffer zeker als mogelijkheid een bijdrage leveren aan het vergroten van de zelfstandigheid van een kind. De reiskoffer heeft dan ook zeker potentie om in Barneveld verder uit te groeien tot een aanvullend product op het bestaande aanbod van vervoer. Wanneer een kind zelfstandig reist, dan heeft het kind hier zijn hele verdere leven profijt van. Om deze reden zou een kind, zodra de reiskoffer succesvol is verlopen niet meer voor het aangepaste leerlingenvervoer als zijnde het taxi/busje in aanmerking hoeven te komen.

Om het zelfstandig leren reizen ook in de toekomst optimaal in te zetten is het van belang om een aantal aanbevelingen mee te nemen in de structurele inzet van de reiskoffer:

- Het vergroten van de zelfstandigheid in het reizen voor kinderen in de hoogste groepen van het (speciaal) basisonderwijs in samenwerking met het onderwijs door de reiskoffer binnen scholen meer bekendheid te geven en daarmee mogelijke deelname te vergroten.
- Ouders en het eigen netwerk zijn de eerst aangewezenen te oefenen met het zelfstandig leren reizen. Indien er geen adequate ondersteuning kan komen uit het eigen netwerk, zal er via welzijn of andere vrijwilligersnetwerken een grotere verbinding gemaakt moeten worden.
- De afspraken rondom deelname en vervolg na afronding dienen aan de voorkant helder gecommuniceerd te worden met de deelnemer en de ouder(s)/ verzorger(s) door de afspraken ook op papier te zetten.
- Evaluatie bij de deelnemers die het traject hebben doorlopen. Met als doel om de deelname aan de reiskoffer te kunnen verbeteren waar nodig.

Op basis van de pilotfase en de intensivering op de bekendheid en het netwerk gaan we uit van maximaal 8 nieuwe deelnemers per jaar. De jaarlijkse kosten van € 23.000 (afgerond) voor het zelfstandig leren reizen kunnen betaald worden uit het beschikbare structurele budget voor het leerlingenvervoer. Zoals eerder benoemd onder resultaten leverde de deelname van 5 leerlingen een besparing op van € 40.000 op jaarbasis.

Product	Aantal	Kosten begroot
Intake kosten	8	€ 1456
GoOV	3	€ 2.496
Samen reizen met ... (incl. begeleidingskosten)	3	€ 6.657
Combi GoOV/SRM	2	€ 4.080
Kosten ov	5	€ 6.305*
Coördinatie		€ 1.875
Totaal inclusief BTW		€ 22.869

De kosten van OV zijn afhankelijk van de reis die de leerling maakt. De rekensom gaat uit van treintraject Barneveld – Ede à € 126,10 p.mnd (€ 1.261,00 per jaar).

De aanbevelingen rondom de evaluatie worden meegenomen in de verdere afspraken die worden gemaakt rondom de structurele inzet van de Reiskoffer. Deze afspraken zullen jaarlijks worden geëvalueerd en zo nodig bij gesteld.